

Spis treści

I. CZY POTRAFIMY ZROZUMIEĆ ZWIERZĘTA?	9
II. POSZUKIWANIE UNIWERSALNEGO PROGRAMU DO TŁUMACZEŃ	13
1. Czym jest komunikacja?	19
2. Komunikacja niewerbalna	23
3. Sikorki mówią całymi zdaniami	35
4. Nauczyć zwierzęta mówić	43
Delfiny	44
Naczelnie	46
Papugi	48
5. Nie jesteśmy sami – ewolucja mowy	52
Neandertalczycy	53
Gen mowy FOXP2	57
Mowa oparta na dźwiękach albo które zwierzęta potrafią mówić	59
Sztuczka z kontekstem	66
Sztuczka z autyzmem	68
Grzech pierworodny albo jak po poznaniu kłamstwa nie byliśmy już sami	71
Idiomy	78
Retoryka	80

Dialog	83
Uprzejmość popłaca	92

III. MUSIMY ZANTROPOMORFIZOWAĆ ZWIERZĘTA!

6. Jak myślimy	99
Pierwsza myśl na „naszej” planecie	101
Tworzenie kategorii	103
Myślenie logiczne (<i>inferential reasoning</i>)	105
Myślenie abstrakcyjne (<i>analogical reasoning</i>)	108
Myślenie kreatywne	109
Myślenie strategiczne	111
Metakognicja	112
Samoświadomość	114
Empatia	118
Myślenie ponadczasowe	125
Altruizm odwzajemniony albo wynalezienie przyjaźni	127
Osobowość	133
Życiorysy zwierząt	135
Moralność i uczciwość	138
Kultura i naśladownictwo	141
Inteligencja zbiorowa	144
7. Jak czujemy	149
Znaleźć właściwego partnera	150
Pozostać partnerowi wiernym	154
Czy myślenie ma przewagę nad uczuciami?	158

IV. CZŁOWIEK I ZWIERZĘ:

CZY MOŻLIWE JEST POROZUMIENIE?	161
8. Spotkanie jak równy z równym	163
Nasz stary obraz zwierząt	165
Przed rokiem 1850	165
Życie zwierząt Brehma: kompetentne i mądre zwierzę	170
Godzina behawioryzmu	185
Psychologia zwierząt jako alternatywa dla behawioryzmu	188
Nasz nowy obraz zwierząt	191
Dzisiaj	191
Język	195
Hipoteza biofilii	197
Zmiana perspektywy	199
9. Przykład: pływanie z delfinami	201
Pływanie z delfinami w niewoli	204
Delfinoterapia: oszustwo wobec ludzi i zwierząt	210
Dlaczego delfiny tak nas fascynują?	217
Czy możemy zrobić z delfinów zwierzęta domowe?	221
Czy marzenie o pływaniu z delfinami musi prysnąć?	224
10. Dzikie zwierzęta	227
Rekiny	228
Gołębie	239
Zwierzyna łowna	245
Zwierzęta w turystyce	254